

Slovo k povzbuzení na neděli 28. listopadu 2020, na 1. neděli adventní – C
Biblická čtení: Jer 33,14-16-7; Ž 25; Sol 3,12 – 4,2; Lk 21,25-28.34-36

Milé sestry, milí bratři,

jak víme a jak se rok co rok také připomíná, advent – z latinského *adventus* – je dobou přípravy na příchod Páně, na příchod Boha, na příchod Pána Ježíše. Zaprvé je přípravou na oslavu jeho jedinečného příchodu, který už nastal, na oslavu Kristova narození, na vánoce. A zadruhé je přípravou na tajemný příchod Páně, který teprve nastane, na Kristův příchod ve chvíli naší smrti a na jeho slavný příchod na konci světa. První rozměr se s různými akcenty prolíná celou adventní dobou a bezpochyby je i její nejvýraznější charakteristikou, zatímco druhý, eschatologický rozměr adventu je patrný spíše jen nyní, na jeho samotném začátku.

Proto v těchto prvních adventních dnech se před námi rozevírají i témata vpravdě eschatologická, jež nás ostatně provázela i v posledních dvou týdnech závěru uplynulého liturgického roku. Letos, kdy máme před sebou evangelijní úryvky z Lukášova sepsání, je tento eschatologický rozměr asi nejvýraznější ze všech tří ročních cyklů biblických čtení. Slyšíme úryvek z takzvané malé evangelijní apokalypsy, ze slov, jež Pán Ježíš pronáší těsně před svými velikonoce. Jde skutečně o slovo apokalyptické, slovo odkrývající skryté Boží pravdy, skrytá Boží tajemství ohledně znamení Kristova příchodu.

Důvod, proč zrovna takové čtení slyšíme na první neděli adventní, je tedy zřejmý; chce nám připomenout onen druhý adventní rozměr, přípravu na příchod Páně, který ještě nenastal. Tak je tomu pokaždé na začátku adventu.

Jenže letos toto Kristovo slovo zaznívá přeci jen asi ještě nějak jinak, pro mnohé z nás možná intenzivněji než leckdy předtím. A je tomu tak dobře, protože biblická apokalyptika není jen odkrytím skrytých Božích pravd týkajících se smrti anebo konce světa, ale i takových, které se nějak uskutečňují stále. Kdykoli nám její někdy až děsivě roztodivné obrazy připomínají něco z toho, co s různými akcenty a z různých důvodů právě prožíváme, se tak můžeme do těchto biblických úryvků s o to větší intenzitou zaposlouchat a ptát se, co odhalují.

«Na zemi (bude) úzkost národů, bezradných nad hukotem a příbojem moře; lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přijde na celý svět, neboť hvězdný svět se zachvěje». Kdo v těchto slovech aspoň trochu nezaslechl ozvěnu toho, co mnozí prožívají, co mnozí s chvěním prožíváme?

Jistě, výkladů apokalyptických obrazů může být snad tolik, co je lidí. Ale mnozí se asi přeci jen shodneme, že prožitek nynějšího stavu světa, zvláště doby stále nekončící a vyčerpávajícího pandemie koronaviru, je v dnešním evangeliu celkem dobře rozpoznatelný. Ať chceme či nechceme. Vždyť nová zákeřná a nevyzpytatelná nemoc se opravdu rozvalila na celý svět, národy jsou v úzkosti a mnozí lidé opravdu umírají. Nejenom strachem, ale i skutečnou a bolestnou smrtí, anebo třeba jen vyčerpáním či smutkem. Mnohé mezilidské vztahy také umírají, někdy bohužel i vztah s Bohem, samotná víra. Mnohá dobrá díla taktéž zanikají, i vzdělání dětí se v leccem zastavilo, odumřelo. A tak dále. Nemá smysl si namlouvat, že tomu tak není, anebo dělat – jednat a žít, užívat si, jakoby nebylo.

«A tehdy lidé uvidí Syna člověka přicházet v oblaku a s velikou slávou». Smyslem adventu – všeho jeho radostného očekávání, radostné zbožnosti a radostného ztišení – je, měl by být právě nový příchod Pána Ježíše do našeho srdce a našeho života.

Dnešní vpravdě apokalyptické evangelium nám k tomu (zнову) odkrývá skrytou Boží pravdu, že k takovému příchodu může a má dojít zvláště v dobách těžkých; tehdy je Bůh člověku blízko, otevírá mu nebe, chce přicházet do jeho života. Nejde totiž jen o dispozici nitra člověka skrze limitní situaci. Předně jde o Boží „styl“ přicházení. To nám odkrývá jak dnešní Boží slovo, tak i zkušenost mnohých, kteří se právě v těžké době Božím přicházením Pána Ježíše otevřeli. Znamé německé úsloví *Not lehrt beten* („nouze učí se modlit“) skutečně není jen náboženskou variací na „tonoucí se stébla chytá“, ale právě vyjádřením této zkušenosti...

Milé sestry, milí bratři, adventní doba je jednou z nejkrásnějších liturgických dob vůbec. Obvykle jsou to obyčejné temnoty zimního období, které nám pomáhají otevřít se tajemnému Božímu světlu. Světlu ze Světla, Pánu Ježíšovi. Letos – vlastně již podruhé za sebou – jsou to i temnoty našich strachů a úzkostí z toho, co přišlo anebo ještě přijde, které nám pomáhají, ba přímo nás vybízí Božího Syna hledat, skutečně zatoužit po jeho příchodu. «Až to začne, vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupení» slyšíme jako zaslíbení z úst samotného Pána Ježíše.

Advent – narozdíl od postní doby – není primárně dobou kajícínosti a odříkání (i když i to k němu také nějak patří). Je spíše dobou, kdy máme něco přidat, přidat zbožnost, která by nás otevřela Božímu příchodu pro nás a pro svět tak nutnému a tak potřebnému a – věřme – tak reálně možnému. Zamysleme se proto pokorně, co pro možnost Božího příchodu v následujících čtyřech týdnech uděláme, dejme si klidně nějaké zbožné předsevzetí. A když už ničím jiným, nechme se k tomu vybídnout tím, co se kolem nás a s námi děje.

A nezapomeňme: Nejde přeci jen o nás, ale i o celé naše okolí, o lidi kolem nás, o naše bratry a sestry. Vždyť Pán Ježíš svým příchodem především chce, jak jsme slyšeli i v dnešním čtení druhém, rozhojňovat stále víc a více lásku jednoho k druhému i ke všem lidem a posilnit naše srdce, abychom byli bezúhonní a svatí před Bohem, naším Otcem.

Kéž nás dnešní biblická čtení proto více než co jiného povzbudí: Že zejména v dobách těžkých a bolestných nám Pán Ježíš chce být blízko. Neboť to není ani jen zbožné přání, ani projekce, ani opium, ale Boží pravda odkrytá dnešním Božím slovem a potvrzená mnohými, kteří se díky víře v ně Bohu a Boží lásce otevřeli a sami začali především milovat...

Přičemž projevem lásky k lidem v nynější době pandemie je bezpochyby i ohleduplné a zodpovědné jednání, láska mající přednost před vlastním já. Možná i toto má být jedním z projevů Kristova nového příchodu do našeho nitra a života...